

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAAD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-12-20
Besvaras senast
2022-01-03

Till klimat- och miljöminister Annika Strandhäll (S)

2021/22:670 Klimatnyttan med utökad elproduktion

Trots att klimatnyttan med ökad vind- och solkraft är omfattande och odiskutabel, underskattas den ofta i jämförelser av olika klimatåtgärder. En anledning är att det saknas en vedertagen beräkning för elproduktionens faktiska klimatnytta.

Naturvårdsverket redovisade i våras ett regeringsuppdrag där klimatteffekter av olika styrmedel beräknas. I rapporten beskrivs bland annat klimatnyttan av ökad elproduktion från solceller: "Elenergin producerad av solcellsanläggningar antas tränga undan 'centralt' producerad el och därmed bidra till minskade utsläpp genom att el genererad av solceller innebär mindre utsläpp än Sveriges elmix."

Eftersom svensk elproduktion är nästan helt utsläppsfri framstår klimatnyttan från den ökade elproduktionen som mycket liten. Men ny svensk elproduktion tränger i första hand undan fossil kraft i våra grannländer, där marginalet ofta är fossil. Att vi inte har ett isolerat elsystem har varit uppenbart för alla de senaste veckorna, med tanke på prisnivån som i huvudsak beror på höga priser på kontinenten.

Forskningsprojektet Nepp (North European Energy Perspectives Project) har visat att svensk elexport till 70–80 procent ersatt elproduktion i fossilbränslebaserade kraftverk. Utsläppsminskningen blir omkring 600 000 ton koldioxid per terawattimme. En studie från Energiforsk visar ett liknande resultat vid utbyggnad av solel. Detta är 13 gånger större utsläppsminskningar än den schablon Naturvårdsverket använder.

När den stora klimatnyttan synliggörs blir det mer självklart att genomföra åtgärder som syftar till att öka elproduktionen. Det kan exempelvis handla om att främja solkraft, att överföra fastighetsskatten på vindkraft till kommuner eller att bygga ut stamnätet i havet.

Klimatråtsutredningen vill att klimatnyttan tydligare ska kunna vägas in i tillståndsprocesser, men skriver att det krävs fördjupningar om bland annat systemgränser och hur beräkningar ska göras. En god start bör vara att ansvariga myndigheter beräknar klimatnyttan på ett rättvisande sätt.

Jag vill fråga klimat- och miljöminister Annika Strandhäll:

Anser ministern att tillkommande elproduktion tränger ut europeisk elenergi, och kommer ministern i så fall att ge Naturvårdsverket i uppdrag att se över sina beräkningsgrunder i linje med detta?

.....

Rickard Nordin (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck